

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 13Csp/126/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1218207310
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Gilányi
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2019:1218207310.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred sudcom JUDr. Filipom Gilányim v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795 proti žalovanému: Š. M., K. XX, XXX XX Z., X. I.: XX.XX.XXXX, o zaplatenie 441,17 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 26.09.2018 bola na tunajší súd doručená žaloba, ktorou sa predchodca žalobcu, Všeobecná úverová banka a.s. domáhala voči žalovanému zaplatenia dlžnej sumy 441,17 € s príslušenstvom, a to titulom poskytnutej pôžičky. Uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 13Csp/126/2018-60 z 27.02.2019 súd pripustil, aby z konania vystúpil doterajší žalobca: Všeobecná úverová banka, a. s. a aby na jeho miesto vstúpil nový žalobca: Intrum Slovakia, s.r.o.

2. Žalobca v konaní tvrdil, že Consumer Finance Holding a.s. a žalovaná uzatvorili dňa 13.08.2013 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol Consumer Finance Holding a.s. žalovanému pôžičku vo výške 600,- €. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 18,71 €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1 122,60 €. Do dňa podania žaloby uhradil z vyššie uvedenej zmluvy sumu 480,75 €. Consumer Finance Holding a.s. dňa 28.09.2015 listom vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. K úhrade dlžných splátok nedošlo. Consumer Finance Holding a.s. dňa 19.11.2015 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom z 29.11.2015. Dňa 01.01.2018 došlo k zániku spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., a to jej rozdelením a následným zlúčením s nástupníckymi spoločnosťami, pričom všetky práva a povinnosti zo zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným a Consumer Finance Holding a.s. prevzal právny nástupca Všeobecná úverová banka, a. s. Na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzavretá medzi spoločnosťami Consumer Finance Holding, a.s., Všeobecná úverová banka, a.s. a Intrum Slovakia s.r.o. bola pohľadávka voči žalovanému ako dlžníkovi postúpená spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkovi. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca ako dôkazy označil a predložil súdu zmluvu o pôžičke a zmluvné podmienky (č. l. 24-31), prehľad splátok a úhrad (č. l. 19-21), predžalobnú upomienku (č. l. 23), oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (č. l. 22), notársku zápisnicu s prílohou (č. l. 9-17), oznámenie o postúpení pohľadávky (č. l. 48), podací hárok (č. l. 45), rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok (č. l. 50-55), príloha č. 3 rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok s identifikáciou postúpenej pohľadávky (č. l. 47), žiadosť o postúpenie a prevod (č. l. 56-57).

3. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, tvrdenia žalobcu nepoprel a v konaní ostal nečinný.

4. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

5. Na prejednanie sporu súd v zmysle § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z., upravujúceho osobitné ustanovenia o pojednávaní v spotrebiteľských sporoch, nenariadi pojednávanie. V konaní išlo o jednoduchú vec, kedy skutková a právna stránka sporu bola štandardná a viacnásobne sa opakujúca (pozri napríklad rozsudky tunajšieho súdu vo veci 13Csp/47/2018, 13Csp/71/2018). Žalovaný nerozporoval skutkové tvrdenia žalobcu a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1 000,- €. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu a webovej stránke súdu dňa 30.08.2019.

6. Súd v rámci objasnenia skutkového stavu vychádzal z tvrdení žalobcu a listinných dôkazov predložených žalobcom (uvedené v odseku 2). K prehľadu splátok a úhrad (č. l. 19-21) súd uvádza, že z tohto dôkazu nie je možné vychádzať pri objasňovaní skutkového stavu, a to z dôvodu, že nie je jasné, kto je pôvodcom tohto dokumentu, kedy a v rámci akej činnosti bol vyhotovený a celkovo nie je možné overiť hodnovernosť informácií uvedených v tomto dokumente. Dokument nemá náležitosti výpisu z bankového účtu, ani účtovného dokladu, prípadne iného obdobného typu dokumentu. Nie je možné dokonca ani ustáliť, či ide skutočne o listinný dôkaz alebo je to "len" skutkové tvrdenie žalobcu uvedené na osobitnom liste, ktoré tvorí súčasť obsahu žaloby. Preto súd na tento dokument neprihliadal. Keďže žalobca z listinného dôkazu Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok č. l. 50-55 predložil len strany označené v predmetnom dokumente ako 1-20 a 30, hoc z obsahu zmluvy uvedeného na strane 2 (č. l. 50) vyplýva, že súčasť zmluvy tvoria aj jej prílohy na stranách 20-26, súd mohol v zmysle zásady formálnej pravdy uplatňovanej v civilnom sporovom konaní vychádzať iba z predloženej časti zmluvy. Zároveň z listinného dôkazu Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok (č. l. 50-55) a z listinného dôkazu Žiadosť o postúpenie a prevod (č. l. 56-57) vyplýva, že Žiadosť o postúpenie a prevod nie je prílohou Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok ako uvádzal žalobca, keďže Žiadosť o postúpenie a prevod je datovaná k 07.12.2018 a Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok je datovaná k 30.11.2017, čiže je jasné, že ide o dva samostatné dokumenty, ktoré vznikli v celkom rozdielnom čase. Súd ich teda tak aj posudzoval. Napokon dokument predložený žalobcom na č. l. 47 označený ako "Príloha č. 3 Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok" nemožno vyhodnotiť ako súčasť, resp. prílohu Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok. Po obsahovej stránke sa predmetný dokument na č. l. 47 zjavne líši od ostatných strán predmetnej rámcovej zmluvy na č. l. 50-55, bol predložený samostatne a nie ako súčasť rámcovej zmluvy. Ani z tvrdení žalobcu nie je možné identifikovať tento dokument ako imanentnú súčasť niektorého z iných predložených listinných dôkazov. Preto súd vyhodnotil túto listinu na č. l. 47 tak, že ide o samostatný dokument. Ak ale ide o samostatný dokument, potom z neho nemožno vychádzať pri objasňovaní skutkového stavu, pretože z jeho obsahu nie je jasné, kto je pôvodcom tohto dokumentu, kedy a v rámci akých okolností bol vyhotovený, k čomu sa viaže, čo má preukazovať a celkovo nie je možné relevantne spojiť informácie v ňom uvedené s nejakou konkrétnou skutočnosťou. Dokument nemá náležitosti výpisu z bankového účtu, ani účtovného dokladu, prípadne iného obdobného typu dokumentu. Preto naň súd neprihliadal.

7. Súd považuje za preukázané, že Consumer Finance Holding a.s. a žalovaný uzatvorili dňa 13.08.2013 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol Consumer Finance Holding a.s. žalovanému pôžičku vo výške 600,- €. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 18,71 €, a to až do celkovej čiastky vo výške 1 085,18 € s termínom konečnej splatnosti 08/2018. Žalovaný uhradil zo svojho dlhu sumu 480,75 €. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. dňa 28.09.2015 listom vyzvala žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornila ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Žalovaný dlžnú sumu neuhradil. Consumer Finance Holding a.s. dňa 19.11.2015 úver zosplatnila, o čom bol žalovaný informovaný listom z 29.11.2015.

8. Zástupcovia žalobcu, Všeobecnej úverovej banky, a.s. a spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. podpísali dňa 30.11.2017 dokument Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok, čím vyjadrili vôľu, aby osoby nimi zastúpené boli obsahom tohto dokumentu viazané. Obsahom zmluvy okrem iného bolo, že s účinnosťou od každého dátumu postúpenia a v súlade s podmienkami tejto zmluvy postupcovia predajú a postúpia pohľadávky určené v príslušnej ZPP na postúpniča a postúpniča ich kúpi a nadobudne od

postupcu. Ďalej obsahom zmluvy bolo, že dátumom postúpenia znamená každý dátum, ku ktorému dôjde k doručeniu ZPP od postupcov postupníkovi a ZPP znamená žiadosť o postúpenie a prevod.

9. Zástupcovia žalobcu a Všeobecnej úverovej banky, a.s. sa podpísali pod dokument Žiadosť o postúpenie a prevod z 07.12.2018 s poznámkou dátum prevzatia 17.12.2018, čím prejavili vôľu aby osoby nimi zastúpené boli obsahom tohto dokumentu viazané. V dokumente bolo okrem iného obsiahnuté: "Odvolávame sa na Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok uzavretú dňa 30.11.2017 (ďalej ako Zmluva). Tento dokument je ZPP. Pokiaľ v tejto ZPP nie je určené inak, pojmy použité v tejto ZPP začínajúce veľkým začiatočným písmenom majú význam, ktorý im je daný v Zmluve. Príkladáme jeden výťah a jeden nosič CD-ROM obsahujúci Zoznam Pohľadávok, ktoré sa postupujú na Postupníka podľa Zmluvy k Dátumu postúpenia príslušnému pre túto ZPP. Priložený výťah a nosič CD-ROM tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto ZPP. Na priloženom výťahu a nosiči CD-ROM je rukou napísaný dátum vystavenia tejto ZPP a podpisy oprávnených zástupcov Postupcu. Zoznam Pohľadávok s dátami k 30.11.2018 zaznamenaný na priloženom nosiči CD-ROM sa zhoduje so zoznamom uvedeným v priloženom výťahu. K dátumu prevzatia tejto ZPP Postupníkom Postupník prijíma a kupuje každú Pohľadávku uvedenú v priloženom výťahu a zaznamenanú na priloženom nosiči CD-ROM. Dátum prevzatia je dátum postúpenia."

10. V konaní nikto netvrdil a ani nepreukázal, že by Všeobecná úverová banka, a.s. ako veriteľ žalovaného v období od 01.01.2018 do 17.12.2018 písomne vyzvala žalovaného na plnenie dlhu.

11. Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

12. Podľa § 657 zákona č. 40/1964 Zb. zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

13. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 52 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

20. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 289 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy sa zaväzuje jedna alebo obe zmluvné strany uzavrieť v určenej dobe budúcu zmluvu s predmetom plnenia, ktorý je určený aspoň všeobecným spôsobom.

24. Podľa § 524 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

25. Podľa § 525 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

26. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

27. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. Podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona č. 483/2001 Z. z. ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.

29. Podľa § 5 písm. h) zákona č. 483/2001 Z. z. klientom banky alebo pobočky zahraničnej banky sa rozumie osoba, s ktorou má banka alebo pobočka zahraničnej banky v rámci výkonu bankových činností uzavretý obchod.

30. Podľa § 5 písm. i) zákona č. 483/2001 Z. z. bankovým obchodom (ďalej len "obchod") sa rozumie vznik, zmena alebo zánik záväzkových vzťahov medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a jej klientom a akékoľvek operácie súvisiace s bankovými činnosťami vrátane nakladania s vkladmi.

31. Podľa § 36b ods. 1 a 2 zákona č. 483/2001 Z. z. banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky poskytuje spotrebiteľské úvery podľa osobitného predpisu na základe bankového povolenia udeleného podľa § 7 až 9 alebo na základe oprávnenia na vykonávanie bankových činností podľa § 11 až 20. Na banku, zahraničnú banku a pobočku zahraničnej banky podľa odseku 1 sa nevzťahujú ustanovenia o povolení na poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa osobitného predpisu.

32. Vychádzajúc z uvedeného súd posúdil vec nasledovne. Súd posúdil vzťah založený zhodnými prejavmi vôle žalovaného a Consumer Finance Holding a.s. vyjadrené podpismi na zmluve o poskytnutí pôžičky ako zmluvu o pôžičke podľa ustanovenia § 657 zákona č. 40/1964 Zb. Pritom ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., keď ide o štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi veriteľom v rámci predmetu jeho podnikania a žalovaným ako spotrebiteľom. Predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné naprieč všetkými úvahami súdu o merite veci aplikovať o. i. ustanovenia právnych predpisov slúžiacich k ochrane spotrebiteľa.

33. Súd sa ďalej prednostne zaoberal s otázkou aktívnej legitímácie žalobcu. Podľa ustálenej súdnej praxe pod pojmom aktívna vecná legitímácia sa rozumie také hmotnoprávne postavenie žalobcu, z ktorého mu z hmotného práva vyplýva uplatňovaný nárok uplatnený žalobou v sporovom konaní; skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania; súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamieta. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vedie vždy k zamietnutiu jeho žaloby. Aktívnu vecnú legitímáciu v spore je možné nadobudnúť aj postúpením pohľadávky, ktorá je predmetom konania.

34. Zánikom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. došlo v súlade s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. k prechodu pohľadávky z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere z Consumer Finance Holding, a.s. na Všeobecnú úverovú banku, a.s., ktorá nastúpila na miesto veriteľa. Pritom citované ustanovenie upravujúce prechod a postupovanie pohľadávok zo spotrebiteľských úverov má za cieľ chrániť spotrebiteľa tak, že o. i. pripúšťa prechod alebo postúpenie pohľadávky iba na kvalifikované osoby, na ktorých činnosť sú zákonom (napr. zákon č. 483/2001 Z. z. alebo zákon č. 129/2010 Z. z.) kladené vyššie nároky. V tejto súvislosti je treba poukázať na to, že Všeobecná úverová banka, a.s. mohla nastúpiť na miesto veriteľa v rámci predmetného úverového vzťahu nie ako nositeľ povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 20 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z. (§ 36b ods. 2 zákona č. 483/2001 Z. z.), ale na základe jej bankového povolenia (§ 36b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z.), čo je v tomto prípade rozhodujúce. Tým totiž došlo tiež k zmene v samotnom obsahu predmetného záväzkového vzťahu a momentom zmeny veriteľa sa na postavenie veriteľa (banku) začali uplatňovať aj ustanovenia zákona č. 483/2001 Z. z. viažuce sa k bankovej činnosti, ktorú banka vykonáva na základe jej bankového povolenia a na postavenie žalovaného sa začali uplatňovať aj ustanovenia zákona č. 483/2001 Z. z. viažuce sa k postaveniu klienta banky.

35. Súd preto pristúpil k posúdeniu otázky platnosti postúpenia pohľadávky zo Všeobecnej úverovej banky, a. s. na žalobcu. Aplikujúc ust. § 92 ods. 8 prvá veta zákona č. 483/2001 Z. z., § 39, § 524 ods. 1 a 2 a § 525 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. súd konštatuje, že banka môže písomnou zmluvou postúpiť pohľadávku, ktorú má voči svojmu klientovi len vtedy, ak napriek písomnej výzve banky je jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke; z uvedeného vyplýva (arg. a contrario), že pokiaľ nie sú splnené podmienky uvedené v cit. zákonom ustanovení, banka svoju pohľadávku postúpiť nemôže. S každou činnosťou banky sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z.

36. Špeciálna úprava postúpenia pohľadávky vychádza z postavenia bánk, ktoré disponujú bankovým povolením. Keďže cieľom zákona sú právna úprava pri zabezpečení fungovania celkového bankového systému, ale zároveň aj ochrana klientov bánk, bolo žiaduce stanoviť pevné pravidlá pri postupovaní pohľadávok bánk na iné subjekty, ktoré nie sú bankami, aby nedošlo k obchádzaniu zákona o bankách (napr. s postúpením nesplátných pohľadávok bánk súvisí ich ďalšia správa, pritom poskytovanie úveru bánk a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou) (pozri napríklad Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 27.03.2019 sp. zn. 10Co/91/2018).

37. Súd preto dospel k záveru, že postúpenie pohľadávky voči žalovanému zo Všeobecnej úverovej banky, a.s. na žalobcu je absolútne neplatným právnym úkonom pre jeho rozpor so zákonom, a to z dôvodu absencie kvalifikovaného úkonu banky - písomnej výzvy na plnenie dlhu adresovanej a doručenej do dispozičnej sféry žalovaného (pozri Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 2018 sp. zn. 1 Cdo 147/2017).

38. Súd sa však neobmedzil iba na skúmanie platnosti postúpenia pohľadávky zo Všeobecnej úverovej banky, a.s. na žalobcu z hľadiska súladu postúpenia pohľadávky so zákonom, ale vec posúdil aj z hľadiska určitosti právneho úkonu postúpenia.

39. Jednou z náležitostí prejavu vôle, ako podstatnej súčasti právneho úkonu, je jeho určitosť. Určitosť sa vo všeobecnosti týka najmä určenia účastníkov, ďalej podstatných zložiek obsahu právneho úkonu a predmetu, ktorého sa právny úkon týka. Určitosť predstavuje kvalitu obsahu právneho úkonu. Právny úkon je neurčitý, ak je vyjadrenie vôle síce po jazykovej stránke zrozumiteľné, avšak nejednoznačné, a tým je neurčitý i jeho vecný obsah, a túto neurčitosť nemožno odstrániť alebo preklenúť ani výkladom. Ak je obsah právneho úkonu zachytený písomne, je určitosť prejavu vôle daná obsahom listiny, na ktorej je zaznamenaný. Nestačí, že účastníkom zmluvy je jasné, čo je predmetom zmluvy a aké sú ich práva a povinnosti, ak to nie je spoznatelné z textu listiny. Určitosť písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou a taký prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu ani u tretích osôb.

40. K postúpeniu pohľadávky voči žalovanému zo Všeobecnej úverovej banky, a.s. mohlo dôjsť na základe vzájomného prejavu vôle vykonaného v písomnej forme na listine označenej ako žiadosť o postúpenie a prevod (č. I. 56-57) nadväzujúceho na predtým uzavretú rámcovú zmluvu (č. I. 50-55) o. i. medzi bankou a žalobcom. V týchto súvislostiach je potrebné uviesť, že z obsahu rámcovej zmluvy vyplýva, že ide o zmluvu o budúcej zmluve uzatvorenú podľa § 289 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. a súvisiacich ustanovení, keď dva podnikateľské subjekty prejavili vôľu zaviazat' sa k tomu, že v budúcnosti na základe žiadosti o postúpenie a prevod pohľadávky uzatvoria medzi sebou zmluvu o postúpení konkrétnej pohľadávky alebo viacerých pohľadávok. Preto je mylné tvrdenie žalobcu, že už na základe predmetnej rámcovej zmluvy došlo k postúpeniu žalovanej pohľadávky, keďže predmetom tejto zmluvy je iba dohoda na uzavretí budúcej zmluvy o postúpení pohľadávky, nie postúpenie pohľadávky ako také. Až na základe žiadosti o postúpenie a prevod, ktorá má charakter zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže je uskutočnená v písomnej podobe, sú v nej definovaní účastníci a predmet, časť obsahu dohody, a dokonca aj zhodné prejavy vôle v podobe podpisov sú uvedené na tejto listine, mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Súd však tento právny úkon posúdil ako absolútne neplatný podľa § 37 zákona č. 40/1964 Zb. pre jeho neurčitosť. V rámci obsahu právneho úkonu (tak ako sa jeho obsah podarilo zistiť v konaní) totiž nie je určené, aká pohľadávka mala byť predmetom postúpenia. Určitosť predmetu písomného právneho úkonu síce nie je obmedzená len na prípady, keď je tento predmet špecifikovaný v samotnom texte, ktorý zachytáva obsah úkonu, ale požiadavke určitosti vymedzenia predmetu písomného právneho úkonu vyhovuje aj písomný odkaz na inú listinu, z ktorej je predmet úkonu objektívne zreteľný. Pritom posudzovaná listina - žiadosť o postúpenie a prevod (č. I. 56-57) vo svojom texte aj odkazovala na ďalšie svoje neoddeliteľné súčasti, v ktorých v zmysle textu mali byť konkrétne pohľadávky špecifikované (bližšie pozri odsek 9 tohto odôvodnenia). Preto ak by takéto súčasti existovali a boli by pripojené a z ich obsahu by bolo zrejmé, aká pohľadávka je predmetom postúpenia, súd by právny úkon nemohol posúdiť ako neurčitý. Takéto súčasti listiny sa však v konaní nepreukázali, žalobcom predložené a označené neboli, a teda súd vychádzal zo zisteného stavu veci v zmysle zásady formálnej pravdy uplatňovanej v rámci civilného sporového konania, a preto tento právny úkon smerujúci k postúpeniu pohľadávky, avšak neurčitej, posúdil ako neplatný.

41. Vzhľadom na uvedené nemožno konštatovať aktívnu legitímáciu na strane súčasného žalobcu.

42. Pokiaľ ide o preukázanie písomnej výzvy banky na plnenie podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., ako aj neoddeliteľných súčastí žiadosti o postúpenie a prevod (č. I. 56-57), resp. celého obsahu rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok (č. I. 50-55) v týchto súvislostiach súd dáva na zreteľ, že v kontradiktórnom spore sa prioritizuje procesná aktivita sporových strán, ktoré sú povinné uviesť všetky významné skutočnosti a tieto aj náležite preukázať. Hoci v spotrebiteľských sporoch platí, že súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a takýto dôkaz obstará alebo zabezpečí aj bez návrhu, toto ustanovenie je potrebné vykladať v prospech spotrebiteľa ako slabšej strany. Pokiaľ súd žalobu zamietol, toto rozhodnutie bolo v prospech žalovaného ako spotrebiteľa, a preto nebol daný zákonný dôvod pre postup súdu, kedy by vyzval žalobcu, ktorý je navyše zastúpený advokátom, na predloženie ďalších alebo úplných dôkazov (ak také vôbec existujú), ktorými by mohol preukázať dôvodnosť uplatneného nároku.

43. Súd preto dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, a teda ju zamietol.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. Keďže žalovaný mal vo veci plný úspech, prislúcha mu nárok na náhradu trov konania. Nakoľko žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, súd mu nárok na náhradu trov konania v rámci procesnej ekonomie nepriznal (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.